

Aftale om 1-årig forlængelse af Trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse

Arbejdsmarkedet er under hastig forandring, og den teknologiske udvikling stiller hele tiden højere krav til en omstillingsparat og kvalificeret arbejdsstyrke. Det er derfor centralt, at vi har et voksen-, efter- og videreuddannelsessystem, der sikrer gode muligheder for, at voksne kan tilegne sig den viden og de færdigheder, der er nødvendige for en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, og for at virksomheder og medarbejdere er rustet til udfordringerne på arbejdsmarkedet.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i 2017 en 4-årig aftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse, som skulle styrke voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet og give arbejdsgiverne bedre adgang til kvalificeret arbejdskraft med 81 initiativer. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er efter 1½ år med COVID-19 enige om at indhente endnu flere erfaringer med tiltagene forud for drøftelser om langtidssikrede løsninger.

Derfor er regeringen og arbejdsmarkedets parter enige om at forlænge treparts-aftale fra 2017 til og med 2022. Med denne aftale er regeringen og arbejdsmarkedets parter enige om at videreføre en række initiativer, der skal understøtte et stærkere voksen-, efter- og videreuddannelsessystem, så vi som samfund kan indfri vores mål om høj velstand og gode muligheder for livslang læring. Disse initiativer skal bidrage til, at arbejdsgivere og medarbejdere har adgang til en stærk, målrettet, overskuelig og fleksibel voksen-, efter-, og videreuddannelsesindsats.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om følgende:

- De aftalte tiltag forlænges til og med 2022, jf. tabel 1.
- Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om at have fokus på implementeringen af de initiativer, der fortsat ikke er fuldt implementeret, fx *En indgang* mhp. at lette adgangen til ansøgninger om SVU, undersøgelse af basale færdigheder mv.
- Nogle elementer i aftalen kræver lovgivning at forlænge, mens andre kan forlænges uden lovgivning. For initiativer med behov for lovgivning vil regeringen søge tilslutning blandt Folketingets partier til at gennemføre den 1-årige forlængelse. Regeringen fremsætter i efteråret 2021 lovforslag i overensstemmelse hermed.

- Forlængelsen af de midlertidige initiativer medfører merudgifter på 328,5 mio. kr. Merudgifterne finansieres som i 2017 gennem anvendelse af en statslig reserve til formålet samt prioritering af statsligt råderum i 2022 til at anvende VEU-opsparingen til forlængelse af initiativerne i aftalen.
- Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at den udisponerede del af VEU-opsparingen efter aftalen udgør 839,2 mio. Hertil vil komme evt. uforbrugte midler fra 2021.
- Aftaleparterne er enige om at mødes i foråret 2022 mhp. at drøfte langsigtede løsninger, der skal bidrage til at fremtidssikre et robust VEU-system, der kan opfylde arbejdsmarkedets behov nu og på sigt samt beslutte den fremadrettede udmøntning af denne opsparing samt prioritering af den varige statslige reserve. Erfaringerne fra aftaleperioden inddrages i drøftelsen. Aftaleparterne er enige om at indgå en ny aftale senest til august 2022.
- Som optakt til kommende forhandlinger er regeringen og arbejdsmarkedets parter enige om at igangsætte tematiske drøftelser, herunder fokus på digitalisering (herunder digital læring), fleksible afholdelsesformer, der matcher arbejdsmarkedets behov, basale færdigheder, grøn omstilling, videregående VEU, kvalitet i AMU, motivation blandt arbejdsgivere og medarbejdere samt inden udgangen af 1. kvartal 2022 konkretisering af en mulig model for udmøntning af parternes forslag fra OK20 om uddannelse efter fratrædelse, jf. *Aftale om ekstraordinært løft af ledige (juni 2020)*. Drøftelserne igangsættes fra 4. kvartal 2021 med inddragelse af relevante eksperter.
- Parterne noterer sig, at Reformkommissionen ser på VEU-området og vil komme med sine anbefalinger i 2022. Regeringen vil arbejde for et hensigtsmæssigt samspil mellem de tematiske drøftelser og Reformkommissionens arbejde. Det bemærkes endvidere, at regeringen har fremlagt en række intentioner om voksen-, efter- og videreuddannelse i sit udspil *Danmark kan mere I*.

Tabel 1		
Økonomiske konsekvenser af étårig videreførelse af trepartsaftalen om voksen-, efter- og videreuddannelse (2018-2021)		
<i>Ressort</i>	<i>Mio. kr. 2022-pl</i>	2022
<i>Udgifter</i>		
Styrkelse af basale færdigheder		36,4
BUVM	Indførelse af FVU-digital og FVU-engelsk*	10,4
BUVM	4-årig pulje til opsøgende arbejde	26,0
Hurtigere kursusudvikling på videregående VEU		3,7

UFM	Mulighed for at oprette særskilte moduler ned til 5 ECTS*	3,7
	Øget brug af realkompetencevurderinger	1,4
UFM	Indførelse af nationalt sektorkoncept og fælles digitale redskaber	0,0
UFM	Øget brug af realkompetencevurderinger*	1,4
UFM	Udviklingsprogram om videregående VEU	5,2
	Kvalitetsløft gennem højere takster og kvalitetspulje til AMU	115,1
BUVM	Takstforhøjelse*	73,6
BUVM	Kvalitetspulje til AMU	41,5
	Styrket brug af test/prøver i AMU	5,2
BUVM	Ramme til udvikling og opdatering af test*	3,5
BUVM	Ministeriets tilsyn med prøveafholdelse*	1,7
	Friere adgang til at udbyde AMU	2,0
BUVM	Udgifter til systemtilpasning og administration*	2,0
	En indgang til voksenvejledning	12,0
BUVM	Udgifter til vejledere*	12,0
	Etableringen af en omstillingsfond*	107,5
BM	Videreførelse af sporskifteordning	26,3
BM	Administration af sporskifteordningen	1,4
UFM	Deltagerbetaling på akademi- og diplomuddannelser	67,5
UFM	Administration af omstillingsfonden	3,9
UFM	Afledt aktivitet af omstillingsfonden	8,4
BUVM	Forhøjet SVU (100 pct.) til FVU og OBU*	9,5
BUVM	Udgifter som følger af meraktivitet på AMU	30,6
	- heraf sfa. forhøjet VEU-godtgørelse	29,5
	- heraf sfa. fravigelse af karenskrav	1,1
	Udgifter i alt	328,5
	<i>Finansiering</i>	
BUVM	Statslig reserve til genforhandling af trepartsaf tale	-57,0
	Prioritering af råderum til nedskrivning af opsparing	-271,5
	Finansiering i alt	-328,5
	*Baseret på bevilling sidste aftaleår	
	**Udgifterne for hele perioden er her delt ligeligt op mellem årene	

Nærværende aftale vedrører alene elementer fra Trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (2018-2021), der ikke er aftalt som permanente tiltag, eller hvor elementet ikke er videreført med anden aftale. Tabel 2 viser udgifter og finansiering heraf.

Tabel 2		
Økonomiske konsekvenser i 2022 af permanente tiltag samt allerede videreførte tiltag		
<i>Ressort</i>	<i>Mio. kr. 2022-pl</i>	2022
<i>Udgifter</i>		
	Udgifter i 2022 til permanent aftalte tiltag	97,5
BM	RAR-forankret model for aktørsamarbejde (VEU-køordinatorer)	25,0
	Udgifter i alt	122,5
<i>Finansiering</i>		
	Statslige midler	-122,5
	Finansiering i alt	-122,5

Der er i tillæg til ovenstående prioriteret statsligt økonomisk råderum til anvendelse af VEU-opsparing. Der er således prioriteret et råderum på 271,5 mio. kr. i 2022 til forlængelse af aftalen. Hertil kommer den statslige reserve på 57,0 mio. kr., jf. tabel 1.

Tabel 3	
Opgørelse af VEU-opsparing før og efter forlængelse af trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (2018-2021) i 2022	
	<i>Mio. kr.</i>
VEU-opsparing pr. 1. august 2021	1.033,8
Nedskrivning ifm. finansiering af aftaleforlængelse	-271,5
Mindreforbrug fra perioden 2018-2020	76,9
Resterende VEU-opsparing	839,2

Af trepartsaftalen fra 2017 fremgår det, at uforbrugte midler vedrørende initiativerne om puljen til opsøgende arbejder og omstillingsfonden (herunder også sporskifteordningen) ved aftalens udløb skal indgå i drøftelserne om udmøntningen af VEU-opsparingen. Der er på den baggrund tillagt et akkumuleret mindreforbrug på 76,9 mio. kr. fra 2018-2020. Et evt. mindreforbrug for 2021 på disse initiativer vil blive tillagt forud for drøftelserne i 2022.

PEJLEMÆRKER

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er desuden enige om følgende pejlemærker for de kommende trepartsforhandlinger i 2022, som skal danne baggrund for de langsigtede løsninger, der skal bidrage til at fremtidssikre et robust VEU-system, der kan opfylde arbejdsmarkedets behov nu og på sigt.

Pejlemærke 1. Et fremtidssikret VEU-system, der understøtter en omstillingsparat arbejdsstyrke og arbejdsmarkedets behov

Det skal drøftes, hvordan man kan styrke VEU-systemet som et bærende element for den løbende opkvalificering og omstilling af den danske arbejdsstyrke, herunder en styrkelse af hele VEU-området. Det skal desuden drøftes, hvordan indholdet og rammerne i VEU-systemet kan styrkes for at fremme livslang læring og ruste systemet til kommende kriser og skift i arbejdsmarkedets behov bl.a. i forbindelse med den grønne omstilling og i forhold til nye teknologier. Det gælder både for ufaglærte, faglærte og personer med en kort, mellemlang og lang videregående uddannelse.

Pejlemærke 2. En national handlingsplan og et styrket løft af basale færdigheder

Der er enighed om, at der udarbejdes en national handlingsplan for, hvordan man med kendte og nye redskaber og indsatser kan reducere antallet af personer på arbejdsmarkedet, der mangler basale færdigheder inden for dansk, matematik og it. Regeringen vil sammen med arbejdsmarkedets parter frem mod trepartsdrøftelserne i 2022 drøfte realisering af en målsætning for en reduktion af antallet af personer, der mangler basale færdigheder.

Der er enighed om, at en markant reduktion af antallet af voksne, der mangler basale færdigheder, vil være positivt for Danmark, og der er derfor enighed om, at det er et mål, at basale færdigheder blandt den voksne befolkning er markant forbedret ved udgangen af næste aftaleperiode på forventeligt 3-4 år set ifht. 2022.

Parterne noterer sig, at regeringen i *Danmark kan mere I* desuden har peget på behovet for indsatser for børn og unge i folkeskolen, så de ikke forlader folkeskolen uden de tilstrækkelige kundskaber til at kunne fortsætte direkte på en ungdomsuddannelse.

Pejlemærke 3. Et tilgængeligt, fleksibelt og overskueligt VEU-system med kvalitetsudbud og høj forsyningsikkerhed

Det skal drøftes, hvordan der skabes et relevant VEU-tilbud, der er let tilgængeligt for hele arbejdsmarkedet. Det skal drøftes, hvordan der kan skabes mest mulig fleksibilitet, færre aflysninger, kortere leveringstid og overskuelighed i VEU-systemet. Herunder drøftes som element også motivation blandt arbejdsgivere og medarbejdere samt tilgængelighed i VEU-systemet for de målgrupper, som har mest brug for det. Der er enighed om, at der skal findes varige løsninger for at understøtte kvaliteten i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Pejlemærkemærke 4. Et mere digitalt VEU-system

Der er enighed om, at VEU-systemet i højere grad kan geares til at anvende digitale tilrettelæggelses- og gennemførelsesformer mhp at sikre flere og mere fleksible opkvalificeringsmuligheder. Der er enighed om at drøfte rammerne for digitale læringsformer, herunder også mulighed for se på identificerede barrierer og udviklingsmuligheder for digital læring, simulation og digitalt udstyr.

Flerårig tilbagebetaling af underskuddet i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag

Som følge af et højt antal elevaftaler i 2020 har Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag oparbejdet et underskud ved udgangen af 2020, der efter de aftalte principper for det fleksible AUB-bidrag skal finansieres gennem forhøjet arbejdsgeberbidrag i 2022. Underskuddet har en sådan størrelse, at det vil medføre en betydelig bidragsforhøjelse i 2022.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

1. Arbejdsgiverne dækker underskuddet i AUB over en 3-årig periode, hvor 33,3 pct. af underskuddet tilbagebetales i hhv. 2022, 2023 og 2024.

Den flerårige tilbagebetaling af den negative egenkapital i AUB medfører, at satsen for uddannelsesbidraget for 2022 fastsættes til 2.803 kr. pr. medarbejder, hvoraf korrektionen for underskuddet i 2020 udgør 418 kr. I 2023 og 2024 tillægges bidraget et tilsvarende beløb, hvorefter underskuddet vil være håndteret. Fastsættelsen af arbejdsgeberbidraget vil herefter følge den aftalte praksis.